

Til
Rogaland fylkeskommune
firmapost@rogfk.no

25.6.2020

Høringsuttalelse til Regionalplan Jæren 2050, FASE 2

Dette brevet sendes på vegne av disse organisasjonene: Stavanger Turistforening, NSF Vesterlen speiderkrets, Rogaland KFUK-KFUM speidere, Norges Jeger- og Fiskerforbund Rogaland, Naturvernforbundet i Rogaland, Norsk Ornitologisk Forening avd. Rogaland, SLF Sør-Jæren, SLF Nord-Jæren og Ryfylke, Rogaland Orienteringskrets, Stavanger Kiteklubb, Sola Brettseilerforening, Bratte Rogalands Venner, Gandsfjord Seilforening og Jæren Friluftsråd.

FNF er et samarbeidsnettverk for natur- og friluftslivsorganisasjoner på fylkesnivå. I Rogaland representerer forumet ca. 60 000 medlemskap. FNF Rogaland har også to lokale fora, FNF Stavanger og FNF Haugalandet.

Forum for Natur og Friluftsliv i Rogaland (FNF) takker for utsatt høringsfrist og for muligheten til å bidra med innspill til Regionalplan Jæren (regionalplanen/planen).

FNF er et samarbeidsnettverk bestående av regionale ledd og større organisasjoner med medlemskap på tvers av kommunene og representerer betydelige allmenne interesser. Forumet har, ved koordinator og flere organisasjoner, deltatt i referansegruppemøter og på scenarieverkstedene og har gitt innspill til regionalplanen Fase 1. Vi har følgende innspill til planen:

FNF-Rogaland støtter at planen er tydelig i forhold til målet om å få mest mulig transport over på gang og sykkel. Dette er svært viktige grep i forhold til både klimaendringene og folkehelse, og vil bidra til at regionen blir et godt sted å leve.

FNF støtter også grepet om å planlegge utbygging «innenfra og ut». Dette vil gi en mulighet for å oppnå mest mulig arealnøytralitet. Vi vil samtidig understreke behovet for å ta vare på grønne lunger i byer og tettbygde strøk og gode strukturer for gange og sykkel mellom disse.

Gjennom Koronakrisen har tema som egenproduksjon av mat og kortreist hverdagsfriluftsliv blitt aktualisert og styrker behovet for god samhandling gjennom en regional plan. I så måte er denne planen viktig i den videre utviklingen av en attraktiv, robust og framtidsrettet by- og tettstedsutvikling.

5.3 Rett virksomhet på rett sted

I løpet av det siste året har det kommet opp en rekke forslag til etablering av nye anlegg for datalagring. Dette er kraftkrevende industri med store arealbehov som ønsker en sikker og god

tilgang på fornybar energi. FNF-Rogaland ber om at det snarest blir utarbeidet en regionalplan for slike anlegg med utredning av konsekvenser for natur, miljø og landbruk.

7.1 Blågrønne verdier

Kartet med regional Blågrønn struktur bør oppdateres og utvides. Mulig framtidig grønstruktur er fra FINK 2004. Både Vardafjellet, Måkefjellet og Stigafjellet er nå industriområder for vindkraft og ikke lenger aktuelle som regionale friluftsområder. FNF støtter det foreslåtte tiltaket i handlingsprogrammet om å innarbeide flere friluftsområder av regional verdi som del av «regional blågrønn struktur». Arealer som er inkludert i regional blågrønn struktur bør utvides. Eksempler på dette er Preikestolsområdet og Skurvedalen. Det er ønskelig å sikre flere sjønære områder utenom Jærkysten slik at det sikres tilgang for allmennheten til strandsonen og kystfriluftslivet, ikke minst i Stavanger kommunedel Finnøy og i strandsonen i Sandnes.

FNF Rogaland er opptatt av klarere grenser mellom utbygde områder og landbruk på den ene siden og natur- og friluftsområder på den andre, eksempelvis ved bruk av markagrenser i arealplanleggingen. I enkelte strategisk viktige områder bør det også kunne åpnes opp for å utvide natur- og friluftsområder, som ellers bare bygges ned bit- for bit. Slik den foreligger nå, er planen lite offensiv i forhold til blågrønne strukturer ved at det ikke er lagt opp til å inkludere nye arealer.

FNF ønsker at planen i retningslinjene ber kommunene gjennomføre kartlegging og verdsetting av friluftsliv og utarbeide kart over bynære friluftsområder og sammenhengen mellom disse for å sikre hverdagsfriluftslivet. Disse planene bør også ha et tydelig fokus på tilgjengelighet for allmennheten i strandsonen inkludert badesteder med mer.

FNF savner også en oppdatert plan for sikring av friluftslivsområder. Dette bør være med blant tiltak i planen.

7.1.2 Friluftsliv

Vi forslår å endre teksten i tredje avsnitt (slik det står skiller det ikke mellom de tradisjonelle og nye aktivitetene):

Friluftslivet er også i endring. Et generelt trekk er at friluftslivet har blitt enda mer mangfoldig ved at flere aktiviteter har kommet til, og ved at mange deltar i flere aktiviteter. Økt velstand, mer fleksibel arbeidstid og sterke forbrukeridentiteter bidrar til at flere søker bestemte opplevelser i forbindelse med friluftsliv. Regionen har rom for et mangfoldig friluftsliv med mange forskjellige aktiviteter.

Fremdeles er ønsket om stillhet og ro langs en enkel sti svært viktig for folk, og tradisjonelle friluftaktiviteter som å gå tur og sykle i nærområdene, fiske i innsjøer og elver, gå på ski og vandre i fjellet og bade langs kysten er de mest populære aktivitetene. De tradisjonelle friluftaktivitetene er supplert med mulighet for å surfe langs kysten, stisykle, padle i fjordene, toppskitur og kite i fjellet, for å nevne noe.

7.1.3 Naturmangfold

Som beskrevet i planen er arealendringer hovedårsaken til tap av arter. FNF mener at regionalplanen bør bli enda tydeligere i forhold til retningslinjer og redskap som bidrar til at kommunene vil prioritere bevaring og stedvis økning av biologisk mangfold i framtidig arealplanlegging.

Det er viktig og bra at Regionalplanen har klare mål om jordvern. Vi savner imidlertid et tilsvarende fokus på bevaring av «restnatur» og at det også settes klare mål for å bevare disse. Vi ser at bit-for-bit-utbygging og nydyrking tar stadig mer av det som er igjen av restnatur, mens det er svært lite areal som blir tilbakeført som natur- og friluftsområder gjennom restaureringsprosjekter. Det haster med å endre denne praksisen! Vi mener at Regionalplanen i sterkere grad bør reflektere behovet for å ta være på biologisk mangfold også på Jæren. Reservene av udyrka areal er minkende, mens hensynet til naturverdiene vektlegges sterkere av staten. Vi mener Regionalplanen bør reflektere at forbudet mot dyrking av myr ble vedtatt av Stortinget 11. april og lovendring trådte i kraft 2. juli 2020.

Verdien av økosystemtjenester og kulturlandskapet som fritidslandskap, er ikke lett målbare verdier, og andre mer målbare interesser knyttet til utbygging og nydyrking vil ofte få forrang. Desto viktigere er det at natur- og friluftsverdier er grundig kartlagt, eksempelvis ved økologiske grunnkart, slik at det ikke skal være tvil om hva som går tapt om det tillates utbygging eller dyrking av «restnaturen».

Vennlig hilsen for

FNF Rogaland

Anne Katrine Lycke
Fungerende koordinator

Ivar Nøttestad
Styreleder FNF-Rogaland

